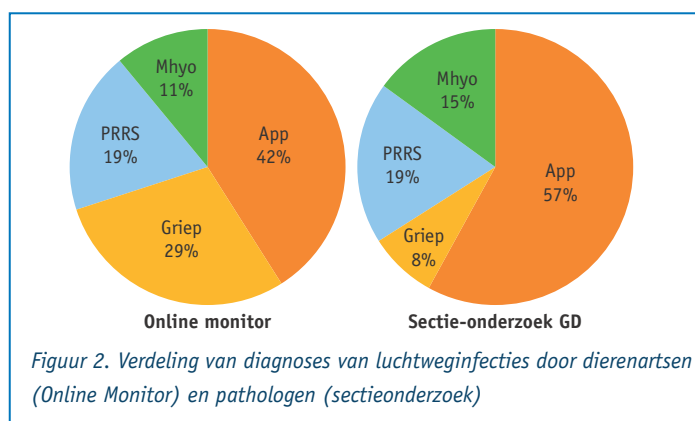

Monitoring luchtwegklachten

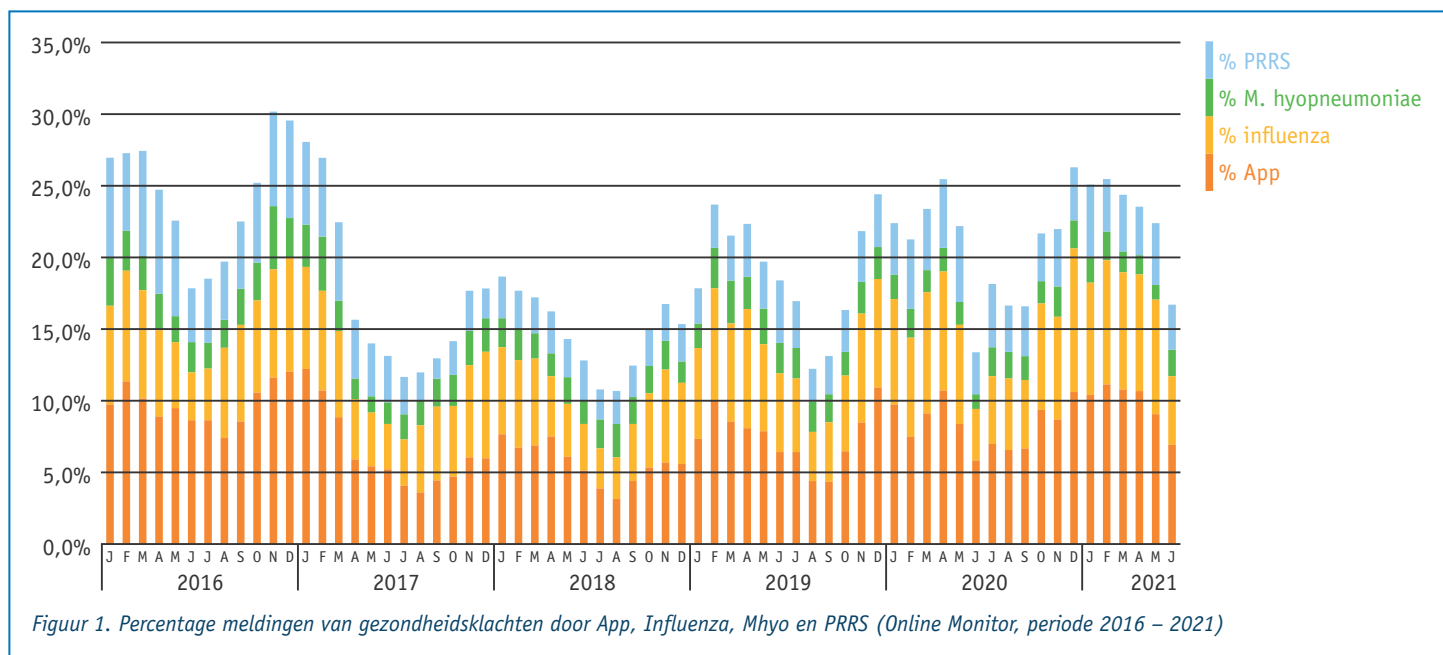
In de Online Monitor schrijven dierenartsen ongeveer een derde van de gezondheidsklachten bij varkens toe aan luchtwegproblemen. De meest genoemde oorzaken zijn infecties met *Actinobacillus pleuropneumoniae* (App), Influenza (griep), *Mycoplasma hyopneumoniae* (Mhyo) en PRRS. Tezamen goed voor de helft van alle luchtwegklachten. Door de jaren heen is een zeer duidelijk seizoenspatroon te zien. Dat komt vooral door de seizoensfluctuatie in griep en App met duidelijke pieken in de winterperiode.

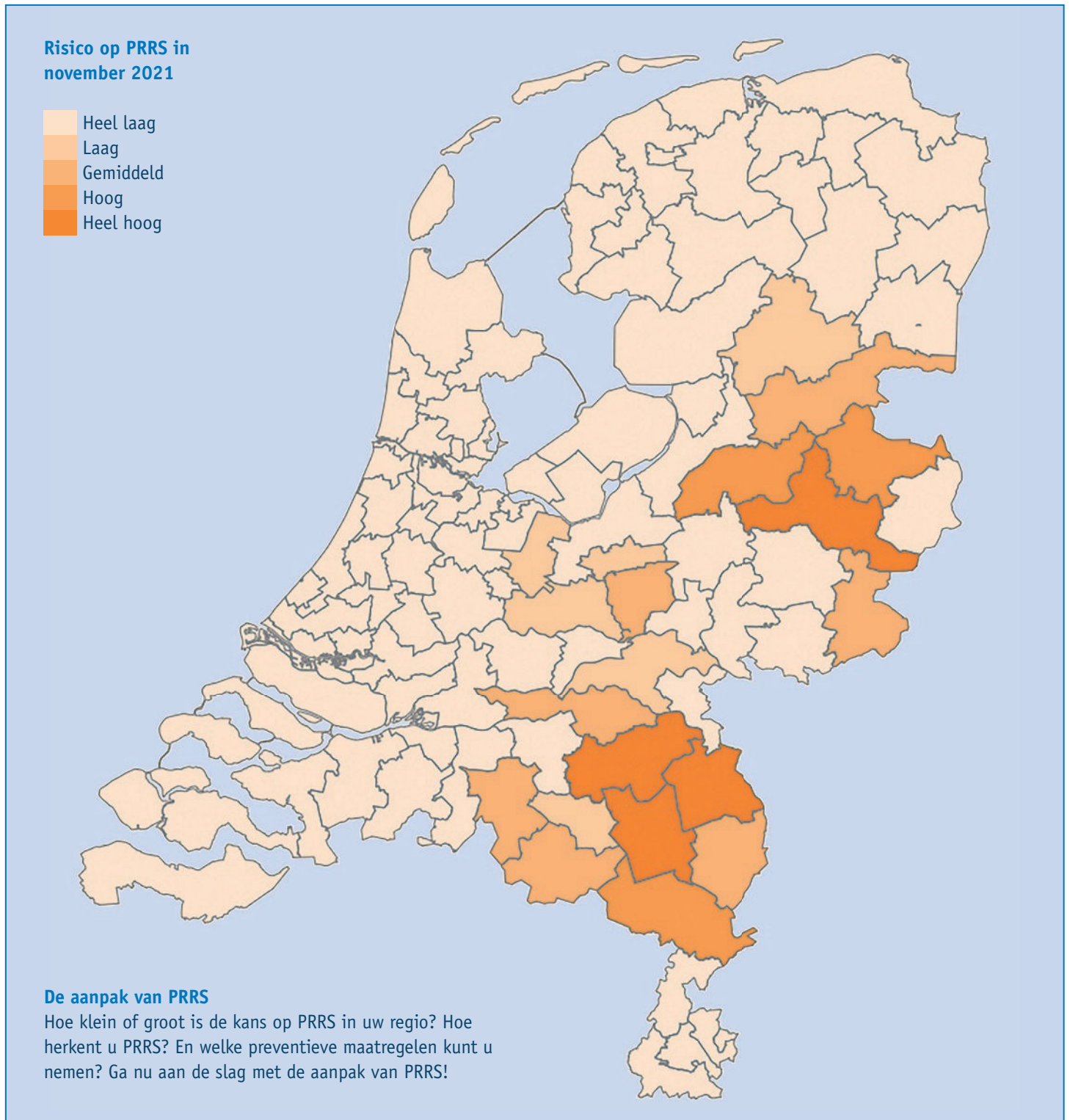
Seizoenspatroon herkenbaar

Eén op de zes varkens die naar ons wordt gestuurd voor sectieonderzoek, heeft een luchtwegaandoening. De ziekteverwekkers App, influenza, Mhyo en PRRS-virus zijn daarbij goed voor in totaal ruim 10 procent van alle gezondheidsklachten. Ook hierin is een seizoenspatroon te ontwaren, net als bij data uit de Online Monitor.

In figuur 2 is te zien dat de dierenartsen relatief vaak griep als oorzaak van luchtwegklachten aanwijzen vergeleken met onze pathologen. Dat is deels te verklaren doordat het griepvirus maar korte tijd in een geïnfecteerd dier aantoonbaar is.

De vier veroorzakers van luchtwegklachten komen in Nederland op heel veel bedrijven voor, misschien wel op bijna allemaal. Toch zijn er grote verschillen tussen bedrijven in de mate waarin zij daadwerkelijk voor problemen zorgen. Dat komt deels doordat er varianten van de ziekteverwekker bestaan die meer of minder ernstige verschijnselen geven, zoals bij App. Anderzijds is het door die varianten soms lastig om effectieve vaccins te maken tegen de ziekteverwekker, zoals bij influenza en PRRS.

Biosecurity

De belangrijkste maatregel om luchtwegproblemen te voorkomen of te beperken is uiteraard door te zorgen voor een goed stalklimaat (temperatuur, tocht, stof, ammoniak). Om de infectiedruk te verminderen is een goede biosecurity noodzakelijk (hygiëne, hokbezetting, contactstructuur, looplijnen, geen stress) en om de algemene afweer tegen infecties te verbeteren, zijn goed voer en drinkwater cruciaal (vitaminen, mineralen).